

CORONAVIRUS CONSEQÜÈNCIES LEGALSA. GUERRERO/
L. GARCÍA/ J. GRAU

Ha de ser obligatori vacunar-se contra la Covid-19? Quins són els límits legals? Es pot exigir per via judicial? Vacunar-se, malgrat que les autoritats sanitàries ho recomanin, no és obligatori. Tanmateix, Galícia ha modificat aquesta setmana la seua llei de Salut per contemplar com una infracció lleu la negativa injustificada a vacunar-se quan l'autoritat sanitària hagi ordenat prèviament fer-ho.

El fiscal en cap de Lleida, Juan Boné, afirma a aquest diari que "la posició de la Fiscalia és clara: la vacunació, com a regla general, és voluntària quan és un tractament mèdic". Tanmateix, afegeix que "els problemes es plantegen més aviat a l'hora d'emetre consentiment a favor

o en contra de vacunar-se per menors o persones amb discapacitat". Per a això, la Fiscalia General de l'Estat entén que s'ha d'autoritzar judicialment la intervenció mèdica forçosa en raons de salut pública vinculades al risc inherent a l'expansió de contagi i, en particular, a l'especial afectació a determinats grups vulnerables. És el que ha passat amb una residència de Lleida la directora de la qual es va negar a autoritzar la vacunació d'un usuari, de qui té la guàrdia de fet, per desconèixer quins efectes secundaris tindria l'aplicació de la dosi al tractar-se d'una persona amb múltiples patologies i no voler responsabilitzar-se'n. La jutge va obligar a vacunar l'usuari al considerar que les vacunes són segures i que era beneficiós per a ell, com va avançar SEGRE

ahir. Tanmateix, més enllà de la minoria d'edat i les incapacitats, la Fiscalia considera que no s'ha d'imposar la vacunació forçosa als altres grups de població. Pel que fa a un possible delictes de desobediència en el cas que arribés a ser obligatòria, Boné afirma que "segons la meua opinió, si la vacunació és voluntària no pot mai forçar-se per un delictes de desobediència", o només en casos molt excepcionals. "D'algun manera hi ha algun punt d'equiparació amb l'actuació dels testimonis de Jehovà que es neguen a rebre transfusions de sang per la voluntarietat que la llei recull per als tractaments mèdics, encara que la diferència és que en el cas dels testimo-

FISCALIA

El fiscal en cap de Lleida recorda que les vacunes són voluntàries quan són un tractament mèdic

nis hi sol haver un risc proper de mort que evidentment no es dona en la vacunació contra la Covid-19", afirma Boné.

Protecció de la pròpia salut

Per la seua part, el catedràtic de Dret Administratiu de la UdL César Cierco explica a SEGRE que, en el supòsit en el qual es pot obligar els testimonis de Jehovà a un tractament sanitari, aquesta imposició es basa en la protecció de la pròpia salut de la persona que no pot decidir per si mateixa, on encaixarien

les resolucions judicials sobre la Covid-19 de persones grans residents en centres dels representants o familiars dels quals han rebutjat la vacunació, com ha passat a Lleida en el cas avançat ahir per aquest diari.

Per a Cierco, en el cas que s'arribés a obligar a la vacunació prioritària la protecció de la salut pública, és a dir, la necessitat de protegir els altres. "El nostre model de vacunació des del 1980 es basa en la recomanació. El calendari de vacunes té caràcter recomanat", destaca aquest catedràtic de la Universitat de Lleida. No obstant, afegeix que "hi ha la possibilitat que, de manera puntual, si es produeix una situació de greu risc per a la salut pública, es faci ús de la llei orgànica de Mesures Especials del 1986 per imposar la vacunació forçosa". Aquesta llei, assenyalada, només s'ha utilitzat una vegada després d'un brot de xarampió a Granada el 2010, on el jutge, a instàncies de la Junta d'Andalusia, va autoritzar la vacunació de 35 nens.

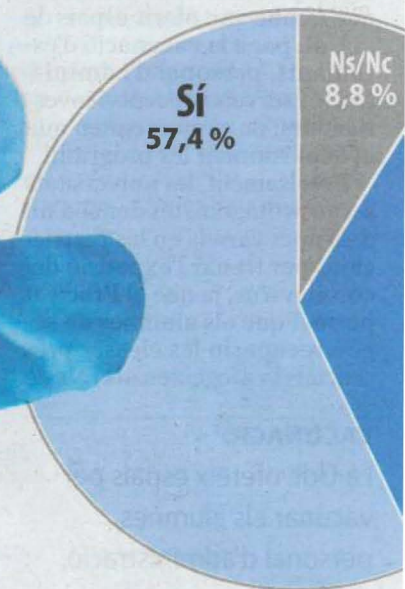
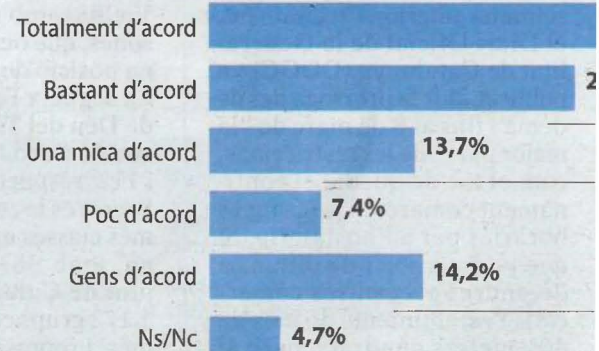
A més, aquest catedràtic recorda que, segons la recent modificació de la llei de salut gallega anunciada aquesta setmana pel govern d'Alberto Núñez Feijóo, abans de poder imposar una sanció, segons la mateixa norma, fa falta que l'autoritat sanitària imposi a una persona vacunar-se i que aquesta persona incompleixi el mandat. En

Hauria de ser obligatòria la vacunació?

Els juristes adverteixen que només es pot recomanar i expliquen que una vacuna, com una transfusió de sang, tècnicament és una lesió || Tanmateix, assenyalen que per raons de salut pública, davant d'una crisi pandèmica, hi ha la possibilitat d'imposar l'obligatorietat

Obligatòrietat de la vacunació davant la Covid-19

Creu vostè que la vacunació davant la Covid-19 hauria de ser obligatòria?

Implantació passaport vacunació

Fitxa tècnica. Àmbit nacional, població de 18 i més anys, febrer del 2021. Procés de dades: Realitzat pel d

CORONAVIRUS CONSEQÜÈNCIES LEGALS

Juan Boné
FISCAL EN CAP DE LLEIDA

«La posició de la Fiscalia és clara: la vacunació és voluntària quan és un tractament mèdic»

aquest cas, si hi ha una sanció administrativa, Cierco recorda que, com qualsevol altra sanció de caràcter administratiu, pot ser recorreguda.

“El consentiment és primordial”

L'advocat penalista Javier Melero explica que “tècnica-ment una vacuna és una lesió. I en matèria de lesions, el consentiment és primordial. Quan no n'hi ha hi pot haver un delictes de lesions. Aquest problema es produeix en l'àmbit de la salut amb molta freqüència, i quan el conflicte és greu l'acaba dirimint un jutge”.

César Cierco
CATEDRÀTIC DRET ADMIN. DE LA UDL

«Hi ha la possibilitat d'obligar a la vacunació si hi ha un risc greu per a la salut pública»

En declaracions a RAC1, Melero assenyala que “la vacunació obligatòria planteja un problema legal. És com les transfusions de sang obligatòries, o l'alimentació forçosa de persones en vaga de fam. Tot això té la consideració tècnica de lesió. Si un pare no vol per raons religioses que facin una transfusió de sang al seu fill necessària per salvar la seua vida, el metge informa i el jutge pot imposar una transfusió coactiva. Hi ha una decisió per sobre de metge i pacient que ha de prendre una autoritat”. Una altra cosa és el supòsit en el qual un sanitari

Javier Melero
ADVOCAT

«Tècnica-ment una vacuna, com una transfusió o una alimentació forçosa, és una lesió»

es nega a vacunar-se. “Se li pot obrir un expedient disciplinari i apartar del servei, perquè en aquest cas l'obligatorietat li vindrà imposada per una norma del seu sector.” Melero, en canvi, no veuria problemes en un passaport de vacunes. “No seria atemptatori contra la intimitat. Una altra cosa seria que es fes una divulgació pública de dades.” Però en una restricció administrativa per raons de salut pública davant d'una crisi com l'actual, l'estat de necessitat “passa al davant d'una consideració molt residual del dret a la intimitat”.

Alerten de 'fake news' a internet en contra de les vacunes

[BARCELONA] El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) ha alertat aquesta setmana sobre la presència a les principals plataformes de vídeo i a les xarxes socials d'un discurs contrari a la vacunació contra la Covid-19. Al seu informe, el CAC ha identificat i ha reportat a les plataformes Facebook, Twitter, Instagram, TikTok i YouTube un total de quaranta vídeos que qüestionen la seguretat i l'eficàcia de les vacunes o la necessitat de vacunació. La gran majoria, el 70 per cent, contenen crides explícites a no vacunar-se contra la Covid-19. Són missatges com, per exemple, “Si us plau, no us poseu la vacuna” o “No permeteu que us inoculin això!” i la difusió de *hashtags* com “#NoTeVacunes”.

El missatge que més es reite-

ra en aquests vídeos és negar la seguretat de la vacuna. El discurs parteix de dos fets: la rapidesa de desenvolupament de la vacuna des de l'aparició de la pandèmia i l'aplicació de tècniques innovadores (com l'ARN missatger), que són qualificades de perilloses i amb risc de produir alteracions genètiques. Més de la quarta part dels vídeos neguen la necessitat de les vacunes contra la Covid, amb missatges que trivialitzen la gravetat de la malaltia i minimitzen les taxes de letalitat reals. Així, proposen prendre vitamines com a alternativa o afirmen que la Covid-19 no ha matat ningú que no tingués una patologia prèvia. El CAC adverteix de l'absoluta falta de rigor d'aquestes *fake news* i del perjudici que poden causar.

Les 6 preguntes que ens hauríem de fer

El CAC ha publicat un document perquè els usuaris puguin detectar 'fake news' sobre les vacunes de la Covid-19.

1. Tinc tota la informació?

Els titulars poden aportar només una part de la informació, especialment a la xarxa, on busquen atreure visites. Cal llegir tota la notícia i fixar-se en els detalls. Les entrevistes a persones expertes són molt més útils per obtenir informació sobre temes complexos com són les vacunes.

Cal informar-se amb profunditat i no quedar-se només amb els titulars.

2. Per on m'arriba?

Vivim en un entorn de saturació informativa. Alguns continguts, difosos sobretot a les xarxes, no han estat tractats seguint el mètode periodístic de contrastar i verificar la informació. La desinformació provoca que una part de la població tingui dubtes sobre la necessitat de vacunar-se.

Convé informar-se a través de mitjans coneguts. Es poden contrastar les informacions amb els professionals de la infermeria i la medicina.

3. És creïble la font?

No totes les fonts tenen la mateixa solvència. Les veus dels professionals de la medicina, la infermeria, les farmàcies, la investigació, els col·legis professionals i les autoritats sanitàries són fonts qualificades i poden explicar els procediments que garanteixen la seguretat de les vacunes.

Cal valorar si la font ofereix garanties científiques. Les autoritats, els professionals i les persones expertes en l'àmbit sanitari són fonts acreditades.

4. Ha estat manipulada?

Les imatges tenen un gran poder i les eines digitals permeten que qualsevol persona pugui manipular-les. De la mateixa manera que ho fem amb la informació escrita, és necessari que ens plantejarem quina és la seua font i quan es va enregistrar.

Convé buscar elements de contrast per verificar l'autenticitat de les imatges i els àudios que ens arriben.

5. És un cas únic?

Sempre hi pot haver casos d'efectes adversos després de la vacunació i és possible que els mitjans de comunicació se'n facin eco. Però hem de valorar quina és la incidència que aquests casos representen sobre el total i quina és la seua gravetat.

És recomanable verificar si el que ens expliquen és un cas únic o si s'està elevat a categoria una anècdota.

6. El comparteixo?

Hem de valorar si la informació rebuda té prou credibilitat i si és útil compartir-la. La propagació de rumors relatius a la vacunació pot posar en risc la salut pública. Cal valorar pros i contres després de conèixer les conseqüències de rebutjar les vacunes.

Convé no compartir una informació si no tenim la seguretat que és verídica.

SONDEIG PER A SEGRE I SET DIARIS MÉS

Un 57% d'enquestats dona suport a l'obligatorietat

La majoria de ciutadans vol que la vacunació contra la Covid sigui obligatòria. Així es desprèn d'una enquesta elaborada per l'Institut DYM per a vuit diaris, entre els quals SEGRE, en la qual un 57,4 dels enquestats és partidari de legislar perquè la vacunació contra el coronavirus sigui obligatòria per raons de salut pública. L'enquesta, elaborada amb 1.002 entrevistes online efectuades entre el 19 i el 23 de febrer, as-

senyala que els votants de Vox en les últimes eleccions són els que donen menys suport a aquesta obligatorietat. De fet, els votants d'aquest partit que estan a favor de l'obligatorietat i els que estan en contra registren un empat (un 50,7 per cent la rebutgen). La majoria dels electors de la resta de forces polítiques és partidària de legislar perquè la vacuna, que ara només es pot recomanar, sigui obligatòria. Aquesta opció

és més majoritària entre els votants de formacions d'esquerra. El sondeig també planteja als enquestats si estarien d'acord amb la implantació d'un passaport de vacunació per viatjar i per entrar en estadi, concerts i altres actes. El 60 per cent hi està d'acord. També en aquest cas els votants de Vox són els més reticents (29,6%). Els aspectes polítics del sondeig van ser publicats per SEGRE divendres passat.

OBLIGATORIETAT VACUNACIÓ DAVANT LA COVID-19	TOTAL	PARTIT VOTAT ÚLTIMES ELECCIONS					AUTOPOSICIONAMENT				
		PSOE	PP	VOX	UP	Cs	ESQUERRA	CENTRE ESQUERRA	CENTRE	CENTRE DRETA	DRETA
Sí	57,4	67,3	51,9	43,0	63,7	67,7	62,5	59,8	61,4	53,7	53,1
No	33,7	24,0	38,8	50,7	28,6	28,6	29,8	32,9	28,7	40,5	42,1
Ns/Nc	8,8	8,7	9,3	6,3	7,9	3,7	7,7	7,3	9,9	5,8	4,8

En quina mesura estaria d'acord amb la implantació d'un passaport de vacunació per poder realitzar viatges o accedir a recintes com estadi, teatres, concerts?

ACORD AMB LA IMPLANTACIÓ PASSAPORT VACUNACIÓ	TOTAL	PARTIT VOTAT ÚLTIMES ELECCIONS					AUTOPOSICIONAMENT				
		PSOE	PP	VOX	UP	Cs	ESQUERRA	CENTRE ESQUERRA	CENTRE	CENTRE DRETA	DRETA
Totalment	35,6	42,1	33,5	35,7	34,0	45,6	42,4	35,0	38,4	35,4	30,1
Bastant	24,4	27,3	29,9	15,8	29,4	19,9	17,7	28,9	23,2	30,3	28,2
Una mica	13,7	12,1	14,9	14,0	9,0	10,1	12,0	16,2	13,0	12,3	15,3
Poc	7,4	5,5	6,9	5,1	9,3	9,2	7,8	3,9	7,8	9,3	8,5
Gens	14,2	9,7	9,5	24,5	12,6	12,1	16,9	11,6	12,7	9,0	13,8
Ns/Nc	4,7	3,2	5,3	4,8	5,7	3,0	3,1	4,4	4,9	3,7	4,1

35,6%

60%

21,6%

1.002 entrevistes online, aplicant-se quotes específiques per sexe, edat, hàbitat, regió i ocupació. Error mostral: ±3,2%. Treball de camp: Entre el 19 i el 23 de febrer de 2021. Procés de dades de l'Institut DYM per a vuit diaris, entre els quals SEGRE.